

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-101

3.2.2025

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Vanninntrenging fra tak – plutselig skade?

Det oppstod vannlekkasjer flere steder i sikredes bolig. Vannet hadde rent gjennom torvtaket. Foretaket sendte en takstmann til å undersøke skadene. Ifølge takstmannen hadde det demt seg opp store vannmengder på torvtaket grunnet uværet "Hans" og store nedbørsmengder. Takstmannen mente at skadene oppstod grunnet utett taktekking under torven. Foretaket avslo dekning under henvisning til at forsikringen ikke dekket skader som oppstår når vann trenger inn gjennom utett bygning. Sikrede innhentet så sin egen takstrapport. Takstmannen mente at skadene oppstod fordi torvtaket var gjennomtrukket av vann etter mye nedbør. Dette medførte at taket ikke klarte å føre vekk vann da uværet Hans kom. Sikredes takstmann avviste at taket var utett. Sikrede anførte at foretaket måtte dekke skadene. Det ble vist til at taket var lagt i forskriftsmessig stand, og det hadde ikke feil eller mangler. Videre anførte sikrede at dersom skadene ikke var dekket av forsikringen, så dekket ikke forsikringen lekkasje fra torvtak. Nemnda kom til at vannskadene ikke var dekningsmessige, og viste til at forsikringen ikke omfattet lekkasjer fra tak. Nemnda viste videre til at vannskader var uttømmende regulert i dekningen for "Vannskader", slik at klausulen om "Plutselig skade" ikke kom til anvendelse.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 405 328

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for vannlekkasje gjennom torvtak.

Sikredes bygningsforsikring omfatter:

Hvilke skader?

Plutselig og uforutsett skade ved

- Vannskader
 - o Lekkasje fra bygningens rørledning, installasjoner og akvarium
 - o Vann som trenger inn i bygning fra grunnen eller terreng når dette fører til vannspeil
 - o Vann som trenger inn gjennom åpning eller utetthet oppstått ved erstatningsmessig bygningsskade
 - o Vannskade på tilstøtende rom som følge av utett våtrom

Dekningen har unntak for "vann som trenger inn gjennom utett bygning".

Forsikringen omfatter videre:

- Andre plutselige og uforutsette skader

Sikrede meldte om vannskade i bolig til foretaket og forklarte i skademeldingen at vannet hadde trukket gjennom torvtaket og ført til flere lekkasjer i boligens første og andre etasje.

Foretaket sendte takstmann T. til å undersøke skaden. T. uttalte følgende om skadeårsaken:

På grunn av Ekstremværet "Hans" og store mengder nedbør siste døgnene har vannet demt seg opp på innsiden av torvhalder. Dette skjer på grunn av tett eller liten drenering på innsiden av torvhalder. Utførelsen av drenering og torvhalder er utført etter den tids standard.

Fra ca 29. Juni til nå har det kommet ca 200 mm nedbør i området noe som er langt over vanlig. Bare siste 2 døgn har det kommet ca 120 mm.

Konklusjon: Vann kommer inn på grunn av utett takteking under torven.

Foretaket avsto ansvar under henvisning til takstrapporten, og anførte at forsikringen ikke dekket skader som oppstår når vann trenger inn gjennom utett bygning. Foretaket avviste også at skaden var dekket som naturskade.

Sikrede sendte inn flere klager på avslaget. Taket var ifølge sikrede bygget etter forskriftsmessig standard, det hadde ingen feil eller mangler, og det hadde ikke vært noen lekkasjer siden taket ble lagt i år 2000. Det var misvisende når T. i taksten skrev at torvtak var "utetta tak". Det var i samsvar med forskriften lagt platonplast overlappende som tettesjikt, men dette innebar ikke at taket var utett. Skaden oppstod pga. ekstremværet "Hans". Dreneringen på taket tålte ikke de enorme nedbørsmengdene. Dette medførte at vannet krøp "under" plastmembranen på taket, og det utløste vannlekkasjen.

Sikrede fremla deretter ny takstrapport fra K.:

Det er mange skader i området etter uværet Hans. På forhånd hadde det regnet i hele juli og august slik at bakken og torvtaket var helt gjennomtrukket av vann og taket greier ikke å absorbere mer når ekstremværet slo til 8. august, dette førte til oppstuvning av vann på taket som trenger inn under skjøter i Platon og Ranitt, dette fører til lekkasje som renner ned i 1. etg og lager skader på bad og gang i hovedleilighet 1. etg

K. mente det ville koste kr 405 328 å utbedre skadene.

Ifølge sikrede hadde K. sagt at foretakets takstmann T. ikke var sertifisert takstmann. Han var heller ikke sertifisert takstmann på naturskade.

Sikrede la også ved en uttalelse fra A., tidligere daglig leder i firmaet som la taket på sikredes hus. A. utalte at man brukte Ranit undertakplate istedenfor vanlig takpapp som underlag for Platon. Platon ble lagt med ca. 20 cm omlegg horisontalt og ca. 50 cm vertikalt, som var datidens krav.

Foretaket fastholdt avslaget med vesentlig samme begrunnelse.

Sikrede kontaktet Finansklagenemnda og fremla en e-post fra takstmann J.:

Taket er IKKE utett, det er lagt etter leggeanvisninger og løsninger som beskrevet, men taket har en lengde på ca 7 m og med de vannmengdene som kom greier ikke konstruksjon å ta unna vannet, dette fører til lekkasje da vann ikke renner fort nok av taket og det blir oppstuvning og vann presses opp i skjøter på platan/papp.

Dvs at del er en Naturskade og må betegnes som det, ikke noe annet. De andre husene med kortere takflater tok unna, vedlikeholdet på huset var godt utvendig og under bygging i deler av huset innvendig

Sikrede krever dekning for vannskadene, og anfører at de skyldes oppsamling av vann på torvtaket pga. store nedbørsmengder. Under uværet "Hans" kom det 120 mm på to døgn, og dette medførte vannspeil på taket. Vannet "krøp" oppunder plastmembranen som ligger lagvis på taket og danner grunnlaget for torv, og førte til lekkasje. Taket må her anses som grunnen, da det er en konstruksjon på SEFRA registrert bygning fra tidlig 1800-tallet med torvtak.

Sikrede bestrider at unntaket for "vann som trenger inn gjennom utett bygning" kommer til anvendelse, jf. uttalelsene fra K. J. har i fremlagt e-post avvist at taket var utett. T.s formulering at torvtaket har "utetta takteking" betyr at det er lagt platonplast overlappende som tettesjikt, slik

det skal gjøres etter forskriften. Det er forskjell på utettet tak og utettet takteking.

Sikrede anfører at torvtaket er bygget etter forskriften i 2000, og at det ikke har vært lekkasjer tidligere under normale forhold, jf. også uttalelsen fra A. Sikrede har heller ikke hatt lekkasjer siden det ble fjernet torv over platonplast i kanaler over lekkasjestedet. Det var ingen rifter eller skader på platonplasten.

Konsekvensen av at "utetta takteking" likestilles med "utett tak" vil være at forsikringsvilkårene ikke omfatter vannlekkasje fra torvtak. Ifølge Norsk Kulturarv er 99 % av alle torvtak i Norge lagt med platon og overlappende tettesikt.

Sikrede anfører videre at lekkasjene må regnes som plutselig og uforutsett skade. Det var uværet Hans som medførte at torvtaket på særs kort tid nådde et metningspunkt som gjorde at det oppstod lekkasjer i huset. Sikrede anfører videre at det ikke er rimelig at de skal sitte igjen med risikoen når det er tegnet en fullverdiforsikring. Forsikringen angir ikke at skader som følge av mettet torvtak ikke er dekket.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at det ikke er sannsynliggjort at skaden oppstod "plutselig".

Foretaket anfører videre at unntaket for utett bygning kommer til anvendelse. Foretaket viser til at takstmannen konkluderte med at skaden skyldtes utett takteking under torven. Det anføres at utett bygning er hovedårsaken til lekkasjen, og ikke naturskade. Når to begivenheter virker sammen og begge er nødvendige betingelser for at skaden oppstår, skal skaden knyttes til den begivenhet som anses som hovedårsaken.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på erstatning for vannskader.

Sikredes bygningsforsikring omfatter:

Hvilke skader?

Plutselig og uforutsett skade ved

- Vannskader
 - Lekkasje fra bygningens rørledning, installasjoner og akvarium
 - Vann som trenger inn i bygning fra grunnen eller terreng når dette fører til vannspeil
 - Vann som trenger inn gjennom åpning eller utetthet oppstått ved erstatningsmessig bygningsskade
 - Vannskade på tilstøtende rom som følge av utett våtrom

Ingen av disse dekningsbestemmelsene omfatter lekkasjer fra tak.

Sikrede anfører at taket her må regnes som "grunnen". Nemnda kan ikke se noe grunnlag for en slik tolkning.

Ut fra dette er det ikke nødvendig å anvende unntaket for "utett bygning".

Forsikringen omfatter også "Andre plutselige og uforutsette skader". Formuleringen "andre" tilsier at det må dreie seg om "andre" skadetyper enn de som for øvrig er listet opp i de ansvarsbærende klausulene, dvs. andre skader enn "Brannskade", "Vannskader", "Tyveri" etc. Her dreier det seg om vannskader pga. lekkasje fra torvtak, og dette må regnes for uttømmende regulert i dekningen for "Vannskader". Klausulen om plutselig skade kommer derfor ikke til anvendelse.

Sikrede anfører at det ikke er rimelig at de skal sitte igjen med risikoen når det er tegnet en fullverdiforsikring. Fullverdiforsikring betyr at foretaket garanterer at forsikringssummen er tilstrekkelig til å dekke forsikringsverdien slik at man unngår underforsikring, og har ingenting med hvilken risiko forsikringen omfatter å gjøre.

Sikrede anfører videre at forsikringen ikke angir at skader som følge av mettet torvtak ikke er dekket. Forsikringen er ikke en all-risk-forsikring som dekker alt som ikke er særlig unntatt, men en named perils-forsikring som dekker de farer/risiki som er spesifikt nevnt. Det betyr at risikoen må være positivt nevnt for å være dekket.

For ordens skyld vil nemnda bemerke at spørsmålet om det foreligger en naturskade etter naturskadeforsikringsloven faller utenfor vårt mandat, se bl.a. **FinKN 2014-488** og **2021-442**.

Dette spørsmålet hører inn under Klagenemnda for naturskadesaker, jf. naturskadeforsikringsloven § 2. Klage på vedtak fra forsikringsselskapet må i så fall sendes til Klagenemnda for naturskadesaker.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).